

ปัญหาการควบคุมสถานบริการในความผิดฐานค้าประเวณี

ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙

PROBLEMS OF SERVICE PLACE CONTROL OF PROSTITUTION
OFFENCES IN ACCORDANCE WITH SERVICE PLACE ACT, B.E. 2509

แพรวนภา กองทิพย์^๑

Praewnapa Kongthip

บทคัดย่อ

ปัจจุบันในประเทศไทยนั้น พบว่าสถานบริการมีการประกอบธุรกิจแอบแฝงที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการทางเพศหรือการค้าประเวณี ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งในบทความนี้ผู้เขียนได้ตั้งข้อสังเกต กรณีปัญหาการควบคุมดูแลสถานบริการในกรณีที่มีการพักใช้ใบอนุญาตในความผิดฐานค้าประเวณี มาตรา ๒๑ ปัญหาการกำหนดโทษของเจ้าของผู้ประกอบการ ในกรณีที่พบว่ามีการค้าประเวณี มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นการสะท้อนปัญหาในทางกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบันให้ได้รับการแก้ไข โดยผู้เขียนได้ตั้งประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลักการปัญหาของการค้าประเวณีเปรียบเทียบกฎหมายการค้าประเวณีที่มีปรากฏขึ้นในต่างประเทศ โดยผู้เขียนได้ยกบทบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีที่ปรากฏในประเทศสหรัฐอเมริกา มาอธิบายประกอบกับปัญหาการควบคุมดูแลสถานบริการ ในกรณีที่มีการพักใช้ใบอนุญาตในความผิดฐานค้าประเวณี และกำหนดโทษของเจ้าของผู้ประกอบการ ในกรณีที่พบว่ามีการค้าประเวณีตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙

คำสำคัญ : สถานบริการ, ค้าประเวณี, การลักลอบ

^๑ อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่.

Abstract

Currently, in Thailand, It was found that there are many different kinds of stealth business involving in sex services, especially, the various kinds of prostitution. One of the main causes of this problem was the weakness of the relevant law. In this article, the author observed in case of the Thai entertainment business control, especially, in the case of service license lapse caused by the prostitution delict, according to section 21; the problems of punishment determination of the entertainment business's owners in case of the prostitution was found as well as section 26 and section ๒๗, according to the entertainment business act B.E. 2509. It is considered to be the reflection of Thai legal problems that are happening nowadays, so, the solutions are required. The main causes of Thai prostitution and the comparison between Thai and foreign prostitution law were presented in this article. The legislative act of prostitution delict appearing in United States was described in order to clarify the entertainment business control in case of the service license lapse caused by prostitution delict and punishment determination of the entertainment business's owners in case of the prostitution according to the entertainment business act B.E. 2509.

Keywords : entertainment business, prostitution, stealth

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยนั้นได้ถูกครอบงำด้วยวัตถุนิยม และบริโภคนิยมจากโลกตะวันตก ทำให้คนไทยในสังคมไทยเกิดการแสวงหาและไล่ล่ากิเลส ทางด้านวัตถุนิยมเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนเองนั้นต้องการทางด้านวัตถุ โดยมีได้คำนึงถึงเรื่องศีลธรรม คุณธรรม และความถูกต้องตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ปัญหาของการค้าประเวณี ซึ่งการค้าประเวณีในสังคมไทยอาจกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง แต่ที่ยังเกิดขึ้นในสังคมไทยอยู่ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน โดยปัญหาดังกล่าวนั้นเกิดมาจากปัจจัยหลายอย่าง ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีการบัญญัติกฎหมายมาควบคุมการค้าประเวณีขึ้น แต่กลับพบว่าประเทศไทยยังมีปัญหาเรื่องการควบคุมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อยู่ ดังนั้นผู้เขียนจึงตั้งข้อสังเกตในพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่ายังมีช่องว่างของกฎหมาย อันเป็นเหตุให้ภาครัฐไม่สามารถจะดำเนินการแก้ไขปัญหาในระยะยาวให้หมดไปได้ โดยผู้เขียนได้ทำการตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับ ความหมาย ทฤษฎี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานบริการ เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงปัญหาซึ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้บังคับตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ เนื่องด้วยสภาพของสังคมไทย วัฒนธรรม ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการค้าประเวณีกันมากขึ้น จึงได้ศึกษาและตั้งประเด็น ได้ดังนี้

๑. หลักการแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง

๒. ปัญหาการควบคุมดูแลสถานบริการในกรณีที่มีการพักใช้อุญาตในความผิดฐานค้าประเวณี

๓. ปัญหาการกำหนดโทษของเจ้าของผู้ประกอบการ ในกรณีที่พบว่ามีการค้าประเวณี

๔. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

หลักการแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี^๒ เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในอดีตมนุษยชนนั้นอาจจะตกเป็นทาสก็ได้ เช่น กลุ่มของพวกทาส โดยนายทาสนั้นมีอำนาจเหนือกว่าไม่ว่าจะทางเสรีภาพร่างกาย รวมถึงเสรีภาพในทางเพศของทาส จึงย่อมไม่อาจเกิดการค้าประเวณีได้ แต่เมื่อสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปเมื่อแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นทาสสิ้นสุดลง กลุ่มของหญิงที่ตกเป็นทาสถูกปลดปล่อยจึงไม่มีนายทาส เป็นผู้ปกครองต่อไป จึงเกิดการเข้าสู่ระบบการค้าประเวณีขึ้น หรือเพื่อหารายได้ต่อไปจนกระทั่งมีการพัฒนา เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

^๒ สันน ยามาเจริญ, การค้ามนุษย์เพื่อค้าประเวณี : ศึกษากรณีอำเภอหาดใหญ่, งานวิจัยทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่, (๒๕๖๐), หน้า ๒๕.

ซึ่งอาจมีเหตุปัจจัยที่ทำให้เข้าสู่เส้นทางการค้าประเวณี ที่อาจจะแตกต่างกันเนื่องจากปัจจุบัน การค้าประเวณีเกิดจากเหตุปัจจัยหลากหลายด้วยกัน เช่น ด้านสภาพเศรษฐกิจ ค่านิยม สังคม

ความหมายของคำว่า สถานบริการ

ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ มาตรา ๓ (๑) สถานเดินรำ รำวง หรือรองเง็ง เป็นปกติธุระประเภทที่มีและประเภทที่ไม่มีคู่อบริการ

(๒) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา น้ำชา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายและบริการโดยมี ผู้บ่าเรอสำหรับปรนนิบัติลูกค้า

(๓) สถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า

(๔) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่ายหรือให้บริการ

(๕) สถานที่ที่มีอาหาร สุรา หรือเครื่องดื่มอย่างอื่นจำหน่าย โดยจัดให้มีการแสดงดนตรี หรือการแสดงอื่นใดเพื่อการบันเทิง ซึ่งปิดทำการหลังเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา

(๖) สถานที่อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

โดยจากหลักการที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อศึกษาถึงบทบัญญัติว่าด้วยความผิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีในต่างประเทศ ซึ่งผู้เขียนได้ยกรณียกของประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อประกอบการ อธิบายและทำการเปรียบเทียบกับกฎหมายที่มีปรากฏในประเทศไทย ณ ปัจจุบัน พบว่า ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศหนึ่งที่ตั้งอยู่ในกลุ่มของประเทศที่มีการห้ามการค้าประเวณี โดยมีบทบัญญัติกฎหมายความผิดทางอาญาไว้อย่างชัดเจนโดยรูปแบบกำหนดความผิดโดยตรง ที่ไม่ต้องอาศัยพฤติการณ์อย่างอื่นประกอบ ซึ่งการกำหนดโทษการกระทำอันเป็นการค้า ประเวณีใช้บทบัญญัติรัฐบาลกลาง (federal law) และบทบัญญัติของมลรัฐ (State law) ก็มีบัญญัติให้การค้าประเวณีเป็นการกระทำความผิดกฎหมายกลาง ในการกำหนดความผิด ทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี เฉพาะแต่กรณีการค้าประเวณีที่เกี่ยวข้องกับการค้า มนุษย์ หรือการค้าประเวณีระหว่างประเทศโดยกำหนด ให้การนำบุคคลเข้าประเทศ หรือ การเคลื่อนย้ายบุคคลเพื่อการค้าประเวณี การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการ ชักชวน ล่อลวง ให้บุคคล ทำการค้าประเวณีระหว่างประเทศ การมีส่วนร่วมควบคุมกิจการการค้าประเวณีที่ผู้ค้าประเวณีเป็น ชาวต่างด้าวและการเดินทางที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหรือการกระทำใดๆ ระหว่างประเทศที่มี ส่วนเกี่ยวข้อง กับการกระทำที่รวมไปถึงการกระทำเพื่อการค้าประเวณีเป็นความผิดอาญาที่ ผู้กระทำจะต้องระวางโทษขั้นสูงโดยบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี

บทบัญญัติลงโทษความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการค้าประเวณี^๓

มาตรา ๑๓๘๔ กำหนดบทบัญญัติลงโทษผู้ค้าประเวณีหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในธุรกิจการค้าประเวณี ซึ่งระบุว่า ผู้ค้าประเวณี พ่อเล้า แม่เล้า สถานกิจการค้าประเวณี ดำเนินกิจการค้าประเวณีนอกเขตที่ห่างกับฐานที่ตั้งของกองทัพทหาร ตามที่กองทัพทหารอากาศและทหารเรือได้กำหนดไว้หากฝ่าฝืนต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน ๑ หรือปรับ

มาตรา ๒๔๒๒ บัญญัติ ว่าถ้าบุคคลใด เจตนา ชักชวน หลอกลวง ชู่เชิญ บังคับ ให้บุคคลอื่นเดินทางระหว่างรัฐ ภายในเขตแดนของสหรัฐอเมริกาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคคลนั้น เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณีต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒๐ ปีและหรือปรับ^๔

จากบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี ที่ปรากฏในประเทศสหรัฐอเมริกา นั้น จะเป็นที่ทราบกันว่าอัตราโทษนั้นมีอัตราโทษที่สูงมาก เมื่อมีอัตราโทษที่สูง ทำให้ประชาชนยอมตระหนักถึงโทษของการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการค้าประเวณีดังกล่าว เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายที่มีปรากฏในประเทศไทยกลับพบว่ายังมีช่องว่างของกฎหมายในเรื่องของการค้าประเวณี โดยผู้เขียนสามารถอธิบายถึงข้อสังเกตปัญหาในการการควบคุมสถานบริการในความผิดฐานค้าประเวณีตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้ดังนี้

๒. ปัญหาการควบคุมดูแลสถานบริการในกรณีที่มีการพักใช้ใบอนุญาตในความผิดฐานค้าประเวณีตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ตามมาตรา ๒๑^๕ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานบริการขาดคุณสมบัติ หรือเมื่อสถานบริการใดดำเนินกิจการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ยินยอมหรือปล่อยปละละเลย ให้มีการมั่วสุมเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ หรือดำเนินกิจการโดยไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจไม่ต่ออายุใบอนุญาตหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ โดยให้คำนึงถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิด

^๓ สุจิตรา เชื้อมโพนาลัย, การค้าประเวณีโดยชอบด้วยกฎหมาย, วิทยานิพนธ์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, (๒๕๖๐), หน้า ๑๔๔.

^๔ US course section ๒๔๒๒ Coercion and enticement states อ้างอิงใน สุจิตรา เชื้อมโพนาลัย, การค้าประเวณีโดยชอบด้วยกฎหมาย, วิทยานิพนธ์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, (๒๕๖๐), หน้า ๑๔๔.

^๕ มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖

การสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้สั่งพักได้ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีดำเนินกิจการสถานบริการโดยไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ (๒) หรือ (๓) หรือกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๗ เฉพาะในส่วนที่ไม่ใช่กำหนดวันเวลาเปิดปิดสถานบริการ ให้สั่งพักได้ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

(๒) กรณีดำเนินกิจการสถานบริการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการมั่วสุมเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ หรือดำเนินกิจการสถานบริการโดยไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๖ (๑) (๔) (๕) หรือ (๖) มาตรา ๑๖/๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๖/๒ มาตรา ๑๙ หรือกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๗ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกำหนดวันเวลาเปิดปิดสถานบริการ ให้สั่งพักได้ครั้งละไม่เกินเก้าสิบวัน

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่ากรณีใดพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีคำสั่งหรือไม่มีคำสั่งต่ออายุใบอนุญาตหรือพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตพร้อมด้วยเหตุผล รวมทั้งหลักเกณฑ์การกำหนดระยะเวลาในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการอุทธรณ์คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๒๒ หากอุทธรณ์โดยเหตุตามวรรคสอง (๑) ให้การอุทธรณ์เป็นการทูลเกล้าฯ ถวายตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น หากอุทธรณ์โดยเหตุตามวรรคสอง (๒) หรือเหตุอื่นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งนั้นเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ทูลเกล้าฯ ถวายตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น แต่ต้องมีคำสั่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอให้ทูลเกล้าฯ ถวาย หากพ้นกำหนดดังกล่าวแล้วพนักงานเจ้าหน้าที่ยังไม่มีคำสั่งใดให้ถือว่าเป็นการทูลเกล้าฯ ถวายตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

ระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่หน่วยงานที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ประจำอยู่ได้รับอุทธรณ์ ระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งอื่นที่ไม่ใช่คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวได้ให้อำนาจแก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถมีอำนาจในการพักใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกิน ๖๐ วันในกรณีที่มีการพบการกระทำที่ฝ่าฝืน (๑) และ (๒) ซึ่งระบุถึงความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแต่ก็ไม่ได้มีการระบุถึงความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี ดังนั้นจึงเป็นปัญหาว่าหากเกิดพบเจอความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีขึ้น

จากกรณีศึกษาที่เกิดขึ้น ผู้เขียนยกตัวอย่างเหตุการณ์ใน ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ สถานบริการ อบบ นวด “วิคตอเรียซีเครท” ได้มีการถูกร้องเรียนว่ามีการลักลอบการค้าประเวณีเด็กอายุ

ไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีโดยสถานบริการ อาบ อบ นวด “วิคตอเรียซีเครท” มีการจดทะเบียนประกอบการถูกต้องตามกฎหมาย แต่ได้มีการลักลอบการค้าประเวณี หนึ่งวงเหนียว กักขัง บังคับขู่เข็ญ ซึ่งเข้าลักษณะความผิดฐานค้ามนุษย์^๖

ผู้เขียนมีความเห็นว่าในมาตรา ๒๑ นั้นระบุว่าในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการ ขาดคุณสมบัติหรือไม่กระทำ หรือดำเนินกิจการที่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือขัดต่อ ศีลธรรมอันดีของประชาชนยินยอมหรือปล่อยปละละเลย ให้มีการมั่วสุมเพื่อกระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติดหรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ^๗ หรือดำเนิน กิจการโดยไม่ปฏิบัติตาม หรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงที่ออก ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจไม่ต่ออายุใบอนุญาตหรือสั่งพักใช้ ใบอนุญาตหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ได้โดยให้คำนึงถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิด

การสั่งพักใบอนุญาตให้สั่งพักได้ดังต่อไปนี้

๑. กรณีดำเนินกิจการสถานบริการโดยไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือกฎกระทรวง

๒. กรณีดำเนินกิจการสถานบริการ ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของ ประชาชน ยินยอมหรือปล่อยปละละเลย ให้มีการมั่วสุมเพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการ หรือดำเนินกิจการสถานบริการโดย ไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนต่อกฎหมาย

ประกอบกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการ ควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ “เพื่อเป็นการยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ที่เข้าไปในสถาน บริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ และแก้ไข ปัญหาการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษาหรือหอพัก ในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา และลงโทษผู้ประกอบการที่กระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย ซึ่งถือว่าเป็น การดำเนินการเพื่อปฏิรูปและจัดระเบียบในสังคม รวมทั้งเพื่อระงับและป้องกันการกระทำ อันเป็นผลต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม”

ข้อ ๔ ห้ามมิให้ผู้ประกอบกิจการสถานบริการหรือสถานประกอบการใดที่เปิดให้บริการ ในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์เข้าไปใช้บริการ

^๖ ชาวไทยพีบีเอส,เปิดเบื้องหลังก่อนเข้าค้น วิคตอเรีย ซีเครท, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <<https://news.thaipbs.or.th/content/269323>>. [๑๓ มกราคม ๒๕๖๑].

^๗ พงษ์ธร สำราญ, ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีในสถานบริการ อาบ อบ นวด, (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, ๒๕๔๙). หน้า ๕๙-๖๐.

(๒) ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๓) เปิดทำการเกินกว่าเวลาที่ที่มีกฎหมายบัญญัติ

(๔) ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกินกว่ากำหนดเวลาที่ที่มีกฎหมายบัญญัติ

(๕) ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการพกดาวจู้ วัตถุระเบิด หรือยาเสพติดเข้าไป
ในสถานที่ของตน

ในกรณีที่สถานบริการหรือสถานประกอบการใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาต หรือสั่งปิดและห้ามมิให้มีการเปิดสถานบริการ หรือสถานประกอบการในสถานที่ดังกล่าวอีกเป็นเวลาห้าปี และหากอยู่ในระหว่างการขอต่ออายุใบอนุญาต ก็ให้สั่งมิให้ต่ออายุใบอนุญาต และมีให้ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้นั้นเป็นเวลา ๕ ปี

หากสถานบริการหรือสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียง สถานศึกษาหรือหอพักในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา ให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องสั่งเพิกถอนใบอนุญาต หรือสั่งปิดสถานประกอบการ และห้ามมิให้มีการเปิดสถานบริการหรือสถานประกอบการ ในสถานที่ดังกล่าวอีก

หากเจ้าหน้าที่ของรัฐปล่อยปละละเลยให้มีการออกใบอนุญาตประกอบกิจการสถานบริการ หรือใบอนุญาตขายสุราที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตสถานบริการ หรือข้อกำหนด การออกใบอนุญาตขายสุรา และการขายสุรา ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นั้นดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครองกับเจ้าหน้าที่ผู้นั้นอย่างเฉียบขาดและรวดเร็ว

ดังนั้น เมื่อมีกฎหมายกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมดูแลสถานบริการเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ที่จะต้องมีหน้าที่ในการดูแลและเข้าตรวจสอบความผิดปกติในสถานบริการตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ หากมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น เจ้าพนักงานมีอำนาจในการสั่งพักใบอนุญาตตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่ระบุว่าให้เจ้าพนักงานที่มีอำนาจ จะไม่ต่ออายุใบอนุญาตหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือ สั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้โดยให้คำนึงถึงความร้ายแรงของการกระทำความผิดซึ่งมีข้อกำหนดในการสั่งพักไว้ ๒ กรณี แต่ไม่มีกรณีที่มีความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้มีการระบุถึงการกำหนดระยะเวลาในการในการสั่งพักใช้ใบอนุญาต ในกรณีพบเจอการค้าประเวณี อย่างเช่น กรณียาเสพติดและการนำอาวุธเข้าไปยังสถานบริการ ตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย ว่าในกรณีที่มีการปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานบริการนั้น เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งพักใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกิน ๙๐ วัน โดยในครั้งที่ ๑ จะสั่งพักใบอนุญาตมีกำหนด ๖๐ วันตามมาตรา ๒๑ (๑) และครั้งต่อไป ไม่เกิน ๙๐ วัน ส่วน

กรณีที่ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการมั่วสุม เพื่อกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานบริการจะต้องสั่งพักใบอนุญาตครั้งละ ๙๐ วันจากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

ผู้เขียนเห็นว่าไม่ว่าคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๘ หรือแม้แต่พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ก็ไม่ได้บัญญัติในคำจำกัดความ หรือนิยามศัพท์เกี่ยวกับความผิดฐานการค้าประเวณีไว้เลย คงให้ตีความหมายว่าในเรื่องความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีและหากตีความในเรื่องเกี่ยวกับการค้าประเวณีในสถานประกอบการให้เป็นเรื่องของความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมดีของประชาชนแต่กรณีนี้การค้าประเวณีนั้นมีการกำหนดให้เจ้าพนักงานเพิกถอนใบอนุญาตของพนักงานเจ้าหน้าที่ ก็มีอำนาจสั่งพักใบอนุญาตได้น้อยกว่ากรณีของอาวุธและยาเสพติดโดยสามารถสั่งพักใบอนุญาตได้ครั้งละไม่เกิน ๙๐ วัน ด้วยโดยครั้งที่ ๑ จะสั่งพักใบอนุญาตมีกำหนดเพียงแค่ ๓๐ วัน ครั้งที่ ๒ มีกำหนด ๖๐ วัน และครั้งต่อ ๆ ไปมีกำหนด ๙๐ วันเท่านั้นซึ่งหลักกฎหมายดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของพระราชบัญญัติ สถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ หรือคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๘ ควรคำนึงถึงหลักการควบคุมในเรื่องการค้าประเวณี เพราะปัญหาสิ่งเหล่านี้ถือเป็นเหตุร้ายแรงของผู้ประกอบการสถานบริการที่เจ้าหน้าที่จะต้องตระหนักและคำนึงถึงให้มาก และให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับกฎหมายสังคมไทยในปัจจุบันที่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของการค้าประเวณี

ปัญหาการกำหนดโทษของเจ้าของผู้ประกอบการ ในกรณีที่พบว่ามีการค้าประเวณี

ปัญหาการกำหนดโทษของเจ้าผู้ประกอบการในกรณีที่พบว่ามีการค้าประเวณีตามมาตรา ๒๖ ผู้ใดตั้งสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือดำเนินกิจการสถานบริการเช่นนั้นในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือดำเนินกิจการสถานบริการผิดประเภทที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) มาตรา ๑๖/๑ วรรคหนึ่ง หรือกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๕ ผู้ใดเข้าติดต่อกับ ชักชวน แนะนำตัว ติดตาม หรือรับเร้าบุคคลตามถนนหรือ สาธารณสถาน หรือกระทำการดังกล่าวในที่อื่นใด เพื่อการค้าประเวณีอันเป็นการเปิดเผยและน่าอับอาย หรือเป็นที่เดือดร้อนรำคาญแก่สาธารณชน ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท

ผู้เขียนเห็นว่า สถานบริการมีหลายประเภทซึ่งแต่ละประเภทยังก็มีกฎหมายควบคุม และให้การคุ้มครองและรวมไปถึงสถานบริการที่เป็นลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกัน แต่สถานบริการประกอบอาบ อบนวด ซึ่งเป็นสถานบริการตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งตาม มาตรา ๓(๓) สถาน อาบ น้ำ นวด หรืออบตัว ซึ่งมีผู้บริการให้แก่ลูกค้า โดยปกติไม่หมายรวมถึงสถานการค้าประเวณี ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงสถานค้าประเวณี ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔ สถานการค้าประเวณี หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้เพื่อการค้าประเวณีหรือยอมให้มีการค้าประเวณี และให้หมายความรวมถึงสถานที่ที่ใช้ในการติดต่อหรือจัดหาบุคคลอื่นเพื่อกระทำการค้าประเวณีด้วย ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่าการค้าประเวณีที่เกิดขึ้นในสถานบริการ อาบ อบ นวด นั้น เป็นธุรกิจแอบแฝงของผู้ประกอบการเพื่อหาผลประโยชน์อันมิควรได้จากการค้าประเวณี

ดังนั้นการกำหนดโทษและการลงโทษหากมีการกระทำความผิดตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้โทษที่ได้ตามมาตรา ๒๖ และ มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ถึงการกำหนดโทษที่ผู้ประกอบการสถานบริการจะได้รับหากได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นตามที่กฎหมายนั้นกำหนดไว้ ทั้งนี้ผู้เขียนพบได้ว่า อัตราโทษตามที่กฎหมายนั้นกำหนดไว้นั้นถือว่าเป็นอัตราโทษที่เบาเกินไปเมื่อเทียบกับการค้าประเวณีในสถานที่ ที่มีคนเข้ามาใช้บริการ ซึ่งโทษ มาตรา ๒๖ ผู้ใดตั้งสถานบริการโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือดำเนินกิจการสถานบริการเช่นว่า นั้นในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือดำเนินกิจการสถานบริการผิดประเภทที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ในมาตรา ๒๗ ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท และในขณะเดียวกันบทกำหนดโทษความผิดต่อผู้ค้า ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้เขียนเห็นว่าอัตราโทษนั้นเบาเกินไป สำหรับความผิดในกรณีการที่ผู้ประกอบการวางตัวเป็นผู้ค้าบริการทางเพศนั้น ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ไม่เกรงกลัวกฎหมาย เนื่องด้วยโทษอัตราค่าปรับที่น้อยเกินไป จึงทำให้ผู้ค้าประเวณีนั้นยอมที่จะเสียค่าปรับแล้วก็กลับมากระทำต่อเหมือน ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาก็ไม่สามารถแก้ได้อย่างถาวรและก่อให้เกิดปัญหาขึ้นในสังคมไทยในปัจจุบันนี้

กรณีผู้ประกอบการแอบอ้างใช้การประกอบการธุรกิจอันเป็นการบังหน้า ซึ่งไม่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามที่ได้มีการจดทะเบียนไว้ อันเป็นเข้าข่ายการหลอกลวงประชาชน และไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบการตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ กรณีของการไม่ได้รับอนุญาตให้ตั้งบริการ จะพบได้ว่าอัตราโทษนั้นเบาเกินไป หากเปรียบเทียบกับการค้าประเวณี ด้วยการที่ผู้ประกอบการนั้นอาศัยช่องว่างทางกฎหมายในเรื่องของการเพื่อให้ได้มาซึ่งผลกำไร

จากการค้าประเวณีและคงเป็นความผิดทางอาญาที่มีบทลงโทษที่หนักในการจับกุมบุคคลในการค้าหรือหากำไรความผิดเกี่ยวกับเพศ โดยควรที่จะมีการเพิ่มบทบัญญัติให้หนักขึ้น มิใช่แค่ปรับ แต่ควรที่จะมีอัตราโทษที่มีอัตราที่สูงหรือเทียบเท่ากับ ฐานความผิดเป็นรัฐะจัดหา โดยที่ไม่สามารถอ้างได้ว่าตนเองนั้นไม่รู้ว่าสถานประกอบการกระทำความผิดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การควบคุมดูแลสถานบริการเป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ โดยได้ให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถมีอำนาจสั่งพักใบอนุญาตได้ไม่เกินครั้งละ ๖๐ วัน ตามมาตรา ๒๑ ทั้งนี้ในการสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้นั้น จะให้สั่งพักได้ตามกำหนด (๑) และ (๒) ซึ่งทั้ง ๒ กรณี มิได้บัญญัติจำกัดความหรือนิยามศัพท์คำว่าความผิดในการค้าประเวณีไว้ เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบทั้ง ๒ กรณีเข้าด้วยกันแล้ว การค้าประเวณีมีข้อพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ยาเสพติดก็มีพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษดังนั้นเมื่อคำจำกัดความความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้บัญญัติในลักษณะการกระทำความผิดดังกล่าวไว้ กรณีของการค้าประเวณีก็ควรที่จะมีการบัญญัติไว้เช่นเดียวกัน

กรณีการกำหนดโทษของเจ้าของผู้ประกอบการ ในกรณีที่พบว่ามีการค้าประเวณีการกำหนดโทษแก่เจ้าของกิจการควรจะมีการเพิ่มโทษให้หนักขึ้นไม่ใช่แค่อัตราโทษแค่ปรับแต่มีอัตราลงโทษจำคุกที่สูงขึ้นเทียบเท่าในกรณีของการเป็นรัฐะจัดหา และไม่สามารถอ้างการไม่รู้ของสถานประกอบการว่าตนเองนั้นไม่รู้ในการกระทำความผิดเพื่อให้ตนเองนั้นรอดพ้นความผิดไปได้ และมีความผิดกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท ควรได้รับโทษทางอาญา ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา^๔ ได้บัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศเกี่ยวกับการค้าประเวณีหรือการค้าบริการทางเพศไว้ในมาตรา ๒๘๓ มีความผิดเพิ่มเติมในส่วนของการหลอกลวง ชูเชิญ บังคับ และใช้กำลัง ประทุษร้าย บุคคลในการค้าบริการทางเพศว่า ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นรัฐะจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง โดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลัง ประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๕ ปีถึง ๒๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาทถึง ๔๐๐,๐๐๐ บาท

ทั้งนี้ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะ ว่าควรมีการกำหนดการพักใบอนุญาตในสถานบริการ ในความผิดที่เกี่ยวกับการค้าประเวณีในสถานบริการ ให้มีความผิดเหมือนกับความผิดที่เกี่ยวข้อง

^๔ คณิต ฦ นคร, กฎหมายอาญาภาคความผิด, (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๗), หน้า ๑๕๙.

๑๐๘ วารสารมหาจุฬาฯ วิทยาเขตแพร่ ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๖๒)

กับยาเสพติด ซึ่งระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ไปหน่วยงานที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ประจำอยู่ได้รับอุทธรณ์ ซึ่งระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งอื่น ที่ไม่ใช่คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และเห็นควร ให้ผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการสถานบริการที่กระทำความผิดฐานค้าประเวณีนี้ จะต้องได้รับโทษทางอาญา เช่นเดียวกับกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่เกี่ยวกับผู้ค้าประเวณีหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในธุรกิจการค้าประเวณี ซึ่งระบุว่า ผู้ค้าประเวณีในสถานกิจการค้าประเวณีดำเนินกิจการค้าประเวณี

เอกสารอ้างอิง

- คณิต ฒ นคร. **กฎหมายอาญาภาคความผิด**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, ๒๕๓๗.
สนั่น ยามาเจริญ. **การค้ามนุษย์เพื่อค้าประเวณี : ศึกษากรณีอำเภอหาดใหญ่**. งานวิจัย
ทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหาดใหญ่, ๒๕๖๐.
พงษ์ธร สำราญ. **ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีในสถานบริการ อาบ อบ นวด**.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, ๒๕๔๙.
สุจิรา เชื่อมไพบูลย์. **การค้าประเวณีโดยชอบด้วยกฎหมาย**. วิทยานิพนธ์ คณะนิติศาสตร์ มหา
วิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๖๐.
พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙
ข่าวไทยพีบีเอส, เปิดเบื้องหลังก่อนเข้าคั้น วิกตอเรีย ซีเครท, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
<<https://news.thaipbs.or.th/content/269323>>. [๑๓ มกราคม ๒๕๖๑].